

L'hereu Pujol

“Espanya-estat és el pare, tots som germans, Pujol i els catalans són l'hereu que ens vol desheretar, i això és el fet diferencial. A mi em sembla una perfecta delícia.”

Magradaria pensar que ho fan amb bona fe, però no: ho fan per pura punyeteria, perquè els costa suors de mort acceptar les coses en termes de nacionalisme normal i corrent, d'història nacional de diferència entre nacions. Els costa acceptar que les posicions del nacionalisme català (no diré *de Catalunya*) són del mateix ordre que els de qualsevol altre cas equivalent: Portugal i els Països Baixos en el seu temps, les nacions dels diferents imperis d'Europa, les que es van fer independents durant el segle passat, o després de la I Guerra Mundial, o ara fa pocs anys. Catalunya –el nacionalisme català– pot voler la independència o no, però això no altera la classificació: és un cas com un altre (i cada cas és únic i especial) de les dotzenes de nacions d'Europa que en un temps o un altre no han tingut estat propi, o sí i després no, o no i després sí. Sense deixar de ser nacions, o pobles, o com en vulguem dir.

Però no: la ideologia espanyola pot acceptar qualsevol interpretació excepte aquesta. Catalunya no pot ser una nació com les altres, que a falta d'altra solució més pràctica o positiva (o simplement possible) es busca la vida dins, i no fora, d'Espanya. O una mica dins i una mica fora. O com siga, però partint del fet, o de la idea, que és una nació: la pàtria i nació dels catalans. Per la ideologia espanyola –versió carlista, visigòtica, liberal, orteguiana o marxista– Catalunya ha de ser un “cas” que es pot interpretar només com un “cas espanyol”. Mai com un tot que es vol definir per ell mateix, sempre com una part definida en funció del tot. El tot és Espanya: sempre. Fins en la psicoanàlisi política, la psicopatologia de la vida quotidiana (polèmica a Madrid: existeixen els *polacos*, o els han inventat els catalans?: per què no li ho pregunten a V. G. Lizondo, anti-*polaco* militant i president d'un parlament regional), i la parapsicologia econòmica: l'ectoplasma de Pujol roba la cartera a tots els espanyols (m'ho han explicat sovint bones gents d'Extremadura i de Sevilla, i ho confirmava Anguita: veuen aparicions). Ara només faltava la interpretació basada en l'antropologia social, especialitat

sistemes familiars i d'herència, i la seua aplicació a la història política.

Vejam: resulta que el professor Enrique Gil Calvo explica en un diari de Madrid una curiosa teoria. Aplica a Catalunya/Espanya l'explicació d'Emmanuel Todd segons la qual les societats de família nuclear desigualitària (un germà és l'hereu, els altres se'n van de casa) són les productores del capitalisme: Holanda i Anglaterra. Lògicament, “*El capitalismo se introduce en Espana a través de Cataluña*” perquè ací és on hi ha famílies amb hereu. Mentre que “*la Espana de influencia castellana*” (o siga “la resta”, o simplement Espanya, supose que valencians inclosos), com que tenia herència igualitària, “*se resistió al capitalismo liberal*”. Gran descobriment: sembla cert, causa i efecte, però no. Ni és cert, ni és cap novetat. Ara bé, el problema de la família catalana és que els fills, a pesar d'haver-hi un hereu, no s'emancipen prou del pare: “*De ahí que el capitalismo catalán sea de naturaleza dependiente y paternalista, demandando el proteccionismo del Estado para poder prosperar*”. Fantàstic. La relació causa-efecte és gloriosa: “*de ahí*”. Els fills no s'emancipen, *per tant* el capitalisme català necessita protecció de l'estat. I qui és l'estat? pregunta ociosa: Espanya.

I més deduccions sensacionals: la reivindicació del *fet diferencial* equival al dret de primogenitura. Literalment. “*Cuando Pujol reivindica singularidad propia, y exige a las demás comunidades autónomas que no le imiten ni le emulen, está comportándose como el hereu que se niega a compartir la herencia con sus hermanos*”. El pare és l'estat-Espanya, els germans són les autonomies, Pujol és l'hereu egoista. D'acord, diu Gil Calvo, que Catalunya és com un germà més pròsper. “*Pero su primogenitura no es excusa válida para desheredar al resto de los hermanos*”. Les consideracions finals sobre el “finançament federalitzant” són del tot irrelevantes. El que compta és la substància: Espanya-estat és el pare, tots som germans, Pujol i els catalans són l'hereu que ens vol desheretar, i això és el fet diferencial. A mi em sembla una perfecta delícia. O una perfecta mostra d'inèpcia ideològica moguda per un prejudici indestructible: un pre-judici paternal, estatal, espanyol. O potser és tot la mateixa cosa.